

ARAAFI... ARAAFI...

BURI - BURI - BURI - BURI, BURI. RAM - ȚAM - ȚAM !!!

1. *Conexiuni ale tinerilor...*

Între 24 și 27 martie, în Brașov. La hotelul *ARO Palace*. Parteneriat SSMR (Societatea de Scleroză Multiplă din România) și EYP (*ii-uai-pi*: Parlamentul European al Tinerilor¹). Cam 40 de oameni, poate 45, toți sub 30 de ani. Vreo doi peste 30. Țăsta a fost seminarul *Conexiuni ale tinerilor*, cu tema „Includerea persoanelor cu dizabilități în viața socială și pe piața muncii“.

Ca un rezultat: eu, unul, sunt frânt. Am dormit 2 zile după ce am ajuns acasă, *ii-uai-pi*-știiăștia au un stil puțin cam alert pentru mine (și înțeleg că făcuseră rabat!). Am stat, 4 zile, „în priză“ de dimineața (cca. 7 a.m.) și până seara (cca. 11 p.m.... eu sunt, totuși, bolnav de SM... deci una dintre persoanele *cu dizabilități* care trebuie incluse în viața socială... așa s-or fi gândit să mă includă?!) Dar, ca să fiu sincer, nici eu nu m-aș fi dezlipit de ei! Cu tot programul lor extra-supra-încărcat, cu toate joculețele copilărești *I wanna see your crazy chicken!* de la sesiunile de *team-building*, cu toată organizarea pe comitete (am să explic imediat) care te privează de interacțiunea generalizatoare cu *restul* copiilor de până în 30 de ani... cu toate astea, au fost 4 zile pe care nu le-aș schimba pentru nimic în lume!

La întâlnirile ținute sub egida lor, EYP procedează (din câte îmi dau seama) așa: tinerii participanți se distribuie așa încât să se formeze 4-5 grupuri mai mari, aproximativ egale ca dimensiuni, numite *comitete*. La Brașov, s-au format 4 de câte 10 oameni. Eu am făcut parte din C2. Apoi, ca o regulă, interacțiunile sunt limitate între membrii acelorași comitete: cazările se fac „pe comitete“, la masă se stă „pe comitete“, *team-building*-ul se face, desigur, „pe comitete“... (Toate astea având, cel mai probabil, scopul de a forța spargerea gheții care se instalează invariabil oricând grupul de persoane cu care trebuie să legi prietenii e prea mare și prea eterogen.) Discuțiile se poartă „pe comitete“; tema seminarului (deci a discuțiilor), cea anunțată mai sus, a fost aleasă în așa fel încât rezultatul seminarului (o rezoluție care să fie prezentată în Parlamentul European) să fie atins luptând pe 4 fronturi diferite... Șefi de comitet, la C2, au fost Mona și Radu (*Șefa* și *Șeful*: amândoi EYP). Din partea SSMR: Lili.

2. ... DE LA CAMERA 442

Cu Lili mă cunosc de când eram în clasa a IX-a. Suntem amândoi din Rm. Vâlcea și ironia sorții este că am reluat legaturile la 15 ani de la clasa a IX-a pentru că amândoi suferim de SM. Așa am și ajuns la Brașov: ea m-a informat de posibilitatea participării... și uite-mă în Brașov, în camera 442 a celui mai bun hotel din oraș (așa cum ne zisese șoferul de taxi), coleg de cameră cu Cosmin Serac din Oradea. Deși nu pot să mă abțin de la a simți că treaba cu „pe comitete“ m-a privat de șanse de a lega prietenii cu varii câteva fete de prin alte comitete (*sic!*), Cosmin e unul din oamenii pe care mă bucur să-i fi întâlnit și unul din motivele pentru care simt că e până la urmă bine că mi-am dat sufletul măcănind *I wanna see your crazy chicken!* și fluturându-mi coatele într-o imitație nevinovaților pui... Să vă explic de ce.

Autor: al dvs., Lorin-Bogdan Popescu.

¹Acronimul EYP (de la **E**uropean **Y**outh **P**arliament) se citește în engleză, una din limbile oficiale ale Parlamentului.

Mai întâi și mai întâi, până să ne cunoaștem mai bine, l-am rugat să îmi noteze câteva idei apărute în timpul discuției de grup; asta pentru că eu nu pot scrie, unul din simptomele bolii mele e „tremor intențional“, chestie care mă întristează profund (și mă debilitază pe măsură).

- trebuie s-o informez pe Adriana (din C2) că motivul pentru care nu merg la întâlnirile grupului de SM din București (deși am SM și locuiesc în București) este același cu motivul pentru care folosesc *Dero Surf (2 în 1)*: reclama. În cazul *Dero Surf*, mi-a plăcut reclama cu Ștefan Bănică Jr. și suedezele acelea foarte blonde. În cazul grupului de SM din București, reclama lipsește cu desăvârșire. Oricum, în amândouă cazurile e vorba de *reclamă*.
- eu sunt fizician și mi se pare că orice problemă trebuie abordată științific. Una din trăsăturile caracteristice ale acestui mod de a face treabă este că înainte de a scrie orice formulă magică pe vreo bucățică de hârtie, înainte de a calcula orice integrală și înainte de orice derivare, trebuie să stabilești *ce se dă și ce se cere*. La fel, dacă vrem să oferim lumii o rezoluție privitoare la starea de om bolnav de SM și la cele ce au nevoie să fie făcute pentru a îmbunătăți situația prezentă (oricare ar fi aceea), trebuie întâi de toate să medităm la ce vrem/ce oferim.
- să nu uit să *nu* mai folosesc *Dero Surf*, în ciuda pasiunii mele pentru Ștefan Bănică Jr. și pentru blonde: Cătălina (din C2) mi-a spus că nu scotea petele de mâncare de pe babetica fetiței ei!

După care, în momentele pe care le-am petrecut în cameră, conversația s-a legat de la sine și, în cele din urmă, am descoperit că (am să folosesc acum o glumă veche de-a grupului *Divertis*, care se potrivește de minune) gândurile din capul lui Cosmin circulau ca trenurile: fiuuu-uuu într-o direcție, fiuuu-uuu în cealaltă; trebuia să-l prinzi într-o gară ca să te-nțelegi cu el și să-l faci să le noteze. . . La fel de bine, am descoperit că eu și Cosmin puteam fi prieteni din copilărie, într-atât de mult ne semănau opiniile:

- (1) *globalizare* e numele pe care l-a dat Cosmin ideii că informația despre boală trebuie să circule liber și să fie disponibilă oricui; ca rezultat al acestei idei, în rezoluție a fost inclusă o clauză care cerea „crearea unei baze de date accesibile angajatorilor, care să informeze despre posibilitățile concrete ale fiecărui bolnav înscris și/sau a uneia disponibile bolnavilor, care să informeze despre necesitățile punctuale și concrete ale angajatorilor, astfel încât bolnavii să poată evalua căror locuri de muncă oferite de angajatori li se potrivesc aptitudinile lor rămase intacte“ (ulterior, prin analogie cu www.e-jobs.ro, s-a propus ideea puțin năstrușnică de www.smejobs.ro. . .);
- (2) problema mea cea mai mare cu bolnavii de SM (din rândul căroră se întâmplă să fac parte) este dorința lor de lamentație. Nu zic că e interzis să te plângi, ba chiar e absolut normal (și cred că s-a demonstrat clinic că persoanele care plâng trăiesc cu ani de zile mai mult decât cele care n-o fac!), dar una e a-ți recunoaște, demn, o problemă și alta, a-ți construi o imagine patetică și caramelizantă a situației care, până una-alta, nu e de dorit nici dușmanilor (Alain de Botton numește stilul ăsta de a pune problema, pe care eu – unul – îl detest, *complexul lui Isus*; Cătălina, o altă colegă din C2, a fost surprinsă de cuvintele *clamoros*² și *edulcorat*³ pe care eu le-am atribuit, disprețuitor, atitudinii);
- (3) nu mai știu a căruia dintre noi a fost ideea cuplajului dintre acțiuni cu un mare *appeal* la tineri, cum ar fi cercetășia, și informații despre SM (pentru că informarea tinerilor, în particular, are cele mai mari șanse de reușită). Așa

²Clamoros înseamnă (cf. DEX) zgometos, deznădăjduit.

³Edulcorat înseamnă (cf. DEX) îndulcit.

o idee a apărut în rezoluțiile tuturor comitetelor: organizarea de tabere de informare pe tema SM și, mai general, pe tema a bolnavilor cu dizabilități. Un fel de *Așa DA/Așa NU* de pe vremuri;

- (4) mie mi se pare că nu *norocos* e cuvântul care denumește bine situația în care ai un medic bun, de care să fii mulțumit. Cuvântul care îmi pare a descrie bine ce e necesar pentru a ajunge la a fi mulțumit de serviciile care ți se oferă este *informat*: trebuie să fii bine informat. Trebuie să știi ce cauți și să știi la ce să te aștepti să găsești. Ce ți se cuvine și ce *nu* ți se cuvine.
- (5) și acum a pornit unul din trenurile din capul lui Cosmin: „informat-resurse-disponibilitate”; asta ar fi schema generală a unei soluții: trebuie să fii *informat* de existența ei pentru ca să poți beneficia de ea, apoi trebuie să existe *resursele* necesare pentru aplicarea ei (asta nu depinde în totalitate de bolnavi); trebuie, în cele din urmă, ca soluția să fie *accesibilă* celor care au nevoie de ea.
- (6) marea tristețe a celor care au un handicap și, în ciuda lui, caută să se angajeze este că (cel puțin în România) patronii cer *flexibilitate* („ah, dacă ai terminat de sortat alea, apucă-te și găurește astea”), ceea ce persoanele cu dizabilități nu pot oferi; aptitudinile lor sunt punctuale. Pot fi foarte profunde și avansate, dar punctuale. De asemenea, o de-toată-lumea-acceptată *suprasolicitare* e o practică uzuală la angajatorii și angajații din România. Persoanele cu dizabilități nu se pot, desigur, adapta la asemenea cerințe.
- (7) suferim de neinclusiunea pe piața muncii? Patronii se feresc de persoanele cu dizabilități? Obligarea legală a angajatorului să aibă 1 angajat cu handicap la 10 angajați fără probleme speciale ar fi o soluție... O soluție accesibilă, poate, numai firmelor mari, în prezent; dar, oricum, o soluție (mai bine decât nimic); de aici, se pot face dezvoltări, adaptări... .
- (8) dar să punctăm și viziunea patronilor: lipsa de viitor sigur a angajatorului și neputința asigurării continuității în activitate, odată ce ai angajat persoane care sunt ușor supuse la probleme medicale; la urma-urmei, o firmă nu este o organizație de binefacere, ci o metodă de supraviețuire a unei persoane (patronul ei);
- (9) să nu uităm, nici noi și nici ei, că *oameni suntem*. Politețea (maniere, bună creștere, 7 ani de-acasă, dacă un om cade pe stradă te duci să îl ajuți) \neq piața muncii (de ce toată lumea care suferă de ceva, orice, se așteaptă să fie angajată *tocmai* pentru că suferă de ceva, orice...?).

Câteva dintre ideile discutate de noi s-au regăsit și în discuțiile de grup, câteva nu (sunt, poate, puțin radicale). Dar scopul conținut în titulatura seminarului, *Conexiuni ale tinerilor*, a fost atins. Cel puțin la camera 442...

3. VENIRĂM, VĂZURĂM, NE PLĂCU

Grupul din Craiova *fuse* cel mai omogen, după părerea mea. În primul rând, vorbeau toți folosind perfectul simplu (ca la Craiova... nu cred că mai există un oraș în țară în care densitatea de *stătui-citii-veniși-plecarăm* să fie așa de mare; cum spuneam, eu sunt din Rm. Vâlcea, deci \approx oltean... însă acum, la Brașov, stând la masă cu 80% din grupul de la Craiova, mi-a fost dat să aud mai multe verbe la perfectul simplu decât aud în orice vizită făcută acasă).

De celălalt aspect care a dat omogenitate grupului dă socoteală următoarea întâmplare. (Am ales una din multele, impresionantele încarnări ale bunăvoinței tuturor participanților; s-a întâmplat ca eu să fiu unul din cele mai bolnave personaje de acolo, deci destinatarul multor acte de prietenie...) În ultima zi a *Conexiunilor*, s-au apropiat de mine o tânără pe care n-o văzusem până atunci, de vreo 20 de ani (Lavinia, din Craiova, are de fapt 21) și o copilă de fix 16 $\frac{1}{2}$ (Oana, din Botoșani, a fost și ea în C2) și mi-au spus, pe rând, că nu se poate să vreau să mor, să nu mai spun asta vreodată (eu nu vreau, în realitate, să mor... deși uneori îmi mai scapă

printre buze așa o concluzie) și că motivul pentru care trebuie să vreau să trăiesc este, în esență, acela că până și la $6/49$, unde șansele sunt de $1/\text{sute de miliarde}$, e posibil să câștigi o oarecare sumă de bani... dar'mite trăind... în viață, unde ai de atâtea ori mai mult de câștigat și șanse de atâtea ori mai mari!

La Botoșani mă așteptam (în Moldova, oamenii sunt *oleacă* mai solidari unii cu ceilalți)... la Craiova, nu! Și, dacă vrei s-o știți p'a dreaptă, traiul în București m-a dezamăgit în așa hal (deh! capitală, cică... de aia zic că vreau să mor... păi la așa capitală...), încât nu mă așteptam nici pe departe la atâta căldură umană, câtă am simțit generându-se în Brașov!

4. EPILOG

Theodora, fetița nemțoaică în vârstă de (maxim) 6 ani (mai degrabă, vreo 4) cu care ne-am întâlnit în trenul Brașov-Rm. Vâlcea, nu știa nici o bobită românește și, deci, nu știa că versurile următoare nu sunt în română, însă ne-a urmărit cu atenție pe mine, Lili și Natalia cântând și izbindu-ne picioarele cu palmele sau învârtindu-ne mâinile prin aer în felul următor (*Ram-Țam-Țam* se cântă în gama Do major și e necesar să stai așezat când o faci):

A-Ram-Țam-Țam (si-do-do-do) [aici, ne izbim picioarele cu palmele desfăcute, un pic deasupra genunchilor]

A-Ram-Țam-Țam (si-do-do-do) [aici, repetăm figura]

Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri (si-do-re-re-re-re-re-do-re) [ne pigulim umerii]

Ram-Țam-Țam (mi-re-do) [iar mișcarea cu izbitul] (totul $\times 2$)

A-ra-a-fi, A-ra-a-fi (sol-sol-fa-mi, sol-sol-fa-mi) [cu mâinile ridicate la nivelul umerilor și cu degetele arătătoare îndreptate spre cer, descriem cercuri largi cu arătătoarele (coatele sunt fixe)]

Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri (si-do-re-re-re-re-re-do-re) [figura *Buri-Buri* de mai sus]

Ram-Țam-Țam (mi-re-do) [iar figura cu izbitul] (totul $\times 2$)

Apoi, cântecelul se repetă într-un *tempo* ușor mai rapid și făcând alte mișcări:

A-Ram-Țam-Țam [aici, izbim picioarele vecinului din dreapta, așa cum ne-am făcut nouă înșine mai sus]

A-Ram-Țam-Țam [aceeași mișcare]

Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri [pigulim umerii vecinului din dreapta]

Ram-Țam-Țam [mișcarea *Ram-Țam-Țam*, cu izbitul picioarelor, făcută pentru vecin] (totul $\times 2$)

Și iar:

A-ra-a-fi, A-ra-a-fi [mișcarea *Araafi*, dar cu mâinile ridicate la nivelul umerilor vecinului din dreapta]

Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri-Bu-ri [figura *Buri-Buri*, dar făcută pe umerii vecinului]

Ram-Țam-Țam [iar figura cu izbitul picioarelor vecinului] (totul $\times 2$)

În fine, totul se repetă accelerând iar *tempo*-ul și făcând mișcările cu izbitul-pigulitul-cercurile pentru vecinul din stânga.

Noi știam cântecul-joc de la *team-building*-urile intensive din primele zile, în care se construieră echipele. Pe noi, cei din C2 (Natalia făcuse parte din C4), ne învățase *Sefa* și ne fermecase complet (a devenit chiar un fel de imn al comitetului). Theodora s-a sprijinit de cotiera scaunului meu și ne-a urmărit cu atenție, fără să sufle o vorbă; când am terminat a zâmbit, a zis *Ola!* și m-a îmbrățișat delicat, înconjurându-mi gâtul cu mâinile. Ceea ce mă face să cred că am reușit să stabilim o conexiune și cu tinerii de (maxim) 6 ani care nu vorbesc română...